

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת בא ♦ ג' שבט תשע"ד ♦ עלון 61

"באין הכרות של אמונה אין מקום לשום קנין מקניני החיים והתרבות האנושיים, ובגודל ההכרה בהכרחם של הקנינים הללו בארחות החיים מתבססת האמונה."

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קדוש השם הי"ד

כוחם וסגולתם של התפילין - הרב יוחנן פריד - 'בית הרב'

בצאת ישראל ממצרים, מצווה ד' את כלל העם ואת כל יחידיו לזכור לדורות, את נס היציאה. באופן המעשי מצטרפת לזיכרון זה בחגיגת שבעת הימים באכילת המצות ובזהירות מן החמץ - גם מצוות הנחת התפילין 'לאות על ירך ולזיכרון בין עיניך'.

בהמשך הפסוק מופיע טעם למצווה בלשון מפתיעה קמעא, שכן הכתוב אומר 'למען תהיה תורת ד' בפיך' ולכאורה, טעון הדבר הסבר והעמקה.

מרן הרב זצ"ל מסביר (עולת ראיה, א, עמ' לט) את טעם הכתוב בכך כי 'החיקוק של רשמי הנפלאות צריך שיוחק (שיחקק) על כח המפעל, על יסוד פעולת החיים ועל כח הרעיון, יסוד המחשבה וההרגשה... זאת - כדי שאלו 'הפכו את הטבע החילוני (!) של האדם לטבע קדוש אלוקי' (עין איה לברכות, א, עמ' נב). מקור הדברים הנועזים הללו נובע כמובן מאותו הנימוק 'המפתיע' שהתורה נותנת למצווה זו. לפי זה נראה כי הרב מפרש שמשמעות הדברים היא כי תורת ד' והגיוני הלב ראוי שיהיו כדבר הטבעי ביותר, היינו דוגמת האכילה בפה!

הרב זצ"ל מוסיף הסבר ומעמיק מטרה גבוהה זו ואת הקשרה לנס יציאת מצרים. וכך הוא מבאר, 'כל היסוד של יציאת מצריים היה להילחם בטבע הגס של החיים, המטביע את האדם במצולותיה של החילוניות... וכדי להילחם בו עד שינוצח הטבע החילוני שבאדם צריכה היתה צריכה (דווקא) יד חזקה להיגלות!' (עין איה, ברכות, שם).

מכאן - ברורה הדרך למצוות הנחת תפילין של יד ושל ראש. דהיינו: באותה עוצמה (של היד החזקה) שהייתה צריכה להיות 'לפעולה הכללית להכניע את הרוח החילוני הגס של האנושיות שנתבלט אז במצרים' כך היא גם פעולתם הכפולה של התפילין המונחים על היד ובין העיניים, להמשיך אצל האדם את 'ניצחון הקודש על החילוניות שבחיים...'. (עין איה, ברכות, שם) בסיום הדברים הללו מוסיף הרב ומתאר את גדולתה של מצוות התפילין בלשון מרוממת ונשגבה 'המפעל הכביר של המצוה הזאת הנאדרה בקדושתה האותית (מלשון 'לאות') של התפילין שהיא מקפת בכפילות כוחה...'. (עין איה, ברכות, שם) ניכרים הדברים כי במילים אלו מבטא מרן הרב זצ"ל את אהבתו הגדולה לאלוקים ולמצוותיו.

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

הסיפור לשבת – "מלאך אלקים צבאות"

למרות שהיה הרב וינשטוק זצוק"ל מחוגי הרב יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, והשתייך בדעותיו לקנאי ירושלים, הרי שבמשך תקופה ארוכה (בעת מגוריו בירושלים בשנת תרצ"ג) היה מקפיד לבוא מידי שבת בשבתו לסעודה שלישית אצל מרן הראי"ה.

גאוני וצדיקי ירושלים השתתפו בסעודה זו, בה היה הראי"ה דורש בפרשת השבוע, אך מנהגו של הרב וינשטוק, הקנאי, להשתתף בסעודה זו - הייתה דבר פלא בעיני כל מכיריו, משום שידעו שהוא לא בדעותיו והשקפותיו של הרב קוק. הרבה פעמים שאלו אותו למה הוא הולך לרב קוק, אך תמיד הוא סרב לענות.

פעם אחת, כאשר שאל אותו בנו (שהיה באותו זמן בגיל בר מצווה) על מנהגו המוזר ללכת אל הרב קוק מדי שבת, החליט הרב וינשטוק להסביר את עצמו, וכך אמר:

"כדי לשמוע את הרב קוק, כדאי ללכת אליו אפילו מאות פרסאות!"

לאחר משפט מרעיש זה, הוסיף הרב וינשטוק לדבר בשבחו של הראי"ה. הוא תאר את המעמד המופלא בסעודה שלישית, בו ישב מרן הראי"ה בבגדי לבן ודרש בצורה נפלאה על פרשת השבוע.

ואז ביטא הצדיק המקובל במשפט אחד את הערצתו הגדולה למרן הראי"ה:

"בעת שאומר 'תורה', פניו הם כפני מלאך אלוקים צבאות!"

משנת - הראי"ה זצ"ל

החֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם ראש חֲדָשִׁים [יב, ב].

"במצות קדוש החודש יש ג' חלקים: החוש, השכל, ורוח הקודש. החוש, כלומר ראיית הירח ע"י העדים. ואח"כ מתברר הדבר ע"י חקירת בין דין "לפני החמה או אחר החמה?" [ר"ה כג.] וכיר"ב. וזה נקרא "חכמת העיבור" [כוזרי, מאמר ג, לה]. אבל יש עוד מושג הנקרא "סוד העיבור" ופירושו בפרקי דרבי אליעזר [פרק ח']: זו בת קול שמשתתפת עם הכרעת בית הדין. מצווה זו מהווה בית אב לכל חלקי התורה. ולכן היה ראוי להתחיל התורה דווקא במצווה זו. אבל יש עוד מעלה למצווה זו של קדוש החודש. אם טעו בחישוב, או נאנסו, או אפילו היו מזידין (משום איזו סיבה צדדית שראו בכך הכרח לקבוע החודש) אין לכם מועדות אלו [ר"ה כה.]. ולשון רמב"ם "אע"פ שזה יודע שטעו, חייב לסמוך עליהם, שאין הדבר מסור אלא להם. ומי שצווה לשמור המועדות, הוא צווה לסמוך עליהם" [הל' קדוש החודש פ"ב ה"י]. ולכן היה ראוי להתחיל התורה דווקא במצווה זו. כוח כזה יכול להימצא רק ממעלת קדושת ישראל, זו שנקבעה בשעה שנעשו לעם. וזה היה בעת צאתם ממצרים. אבל האבות למרות כל מעלתם, היו רק בבחינת משפחה, ולא בבחינת עם. לכן לא השיגו מעלה זו. דוגמא למעלת עם ישראל מוכחת גם כן ממה ששאלו "מאי עביד קוב"ה בהיא שעתא? קא חייך ואמר נצחוני בני, נצחוני בני" [ב"מ נט:].

[הראי"ה, 'שמועות הראי"ה', פרשת בא].

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה 3/ ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות